

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
6. април 2017. год.
Београд

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Декан Правног факултета Универзитета у Београду, на предлог Наставно-научног већа од 27. фебруара 2017. године, у предмету 02-број: 155/7 донео је одлуку о расписивању конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на радном месту **једног ванредног професора за Пословноправну ужу научну област – предмети: Трговинско право и Берзанско право**, на Правном факултету Универзитета у Београду. Конкурс је објављен у „Службеном гласнику РС“ бр. 16 од 2. марта 2017. године, у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“ бр. 716 од 8. марта 2017. године, као и на интернет страницама Факултета и Универзитета у Београду

Одлуком Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду, донетом на XV седници од 27. фебруара 2017. године, одређена је комисија за писање извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс споменут у претходном пасусу у саставу **др Мирко Васиљевић** и **др Небојша Јовановић**, редовни професори Правног факултета Универзитета у Београду, и **др Марко Рајчевић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Бања Луци, као „спољни члан“. Комисија подноси Изборном већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за избор у звање и заснивање радног односа на радном месту **једног ванредног професора за Пословноправну ужу научну област – предмети: Трговинско право и Берзанско право** у року се пријавила се **др Мирјана Радовић**, доцент на **Правном факултету Универзитета у Београду**, као једини кандидат.

I Биографски подаци

Мирјана Радовић (рођ. Марковић) рођена је 22. марта 1980. године у Београду. Основну школу „Ђуро Стругар“ у Београду је завршила као носилац дипломе „Вук Караџић“ и ученик генерације. Потом је уписала и са дипломом „Вук Караџић“ завршила IX београдску гимназију „Михаило Петровић-Алас“, природно-математички смер. Основне студије на Правном факултету Универзитета у Београду, правосудни смер, похађала је од 1998. године до октобра 2002. године, када је дипломирала са просечном оценом 10,00. Током студија и након дипломирања је више пута похваљена за одличан успех у учењу и стицању знања.

Кнадидаткиња је магистрала је 2006. године на Правном факултету Универзитета у Београду на теми „Уговор о међуповезивању јавних телекомуникационих мрежа“. Школску 2006/2007. годину је провела у Немачкој, на Правном факултету Хумболт универзитета у Берлину, где је стекла звање *Legum Magistra (LL.M.)* са мастер радом на тему „Могућности и границе права гласа по основу депозита“ (*Möglichkeiten und Grenzen des Depotstimmrechts*). Докторирала је на Правном факултету Универзитета у Београду, 20.

октобра 2011. године, одбранивши са одликом докторску дисертацију на тему „Банкарски посао депозита хартија од вредности“.

У току каријере др Мирјана Радовић је више пута боравила на Макс Планк Институту за странско и међународно приватно право у Хамбургу (Немачка) ради научног истраживања упоредног права у области: а) телекомуникација (2006. године), б) тржишта капитала (2011. године), и в) платних услуга (2016. године).

Кандидаткиња у свом научном раду поред литературе на српском језику, користи литературу на енглеском, немачком и француском.

II Напредовање у каријери и стручни рад

Након дипломирања, 2003. године, Мирјана Радовић се запослила на Правном факултету Универзитета у Београду, као асистент-приправник за научне области Трговинско право и Саобраћајно право. За исте научне области изабрана је у звање асистента 2007. године, док је 2011. године поново изабрана у ово звање. У звање доцента за Пословноправну ужу научну област изабрана је 6. јуна 2012. године, од када учествује у извођењу наставе и испита на основним студијама (предмети: Трговинско право, Берзанско право, Право телекомуникација, Банкарско право), мастер студијама (предмети: Трговинскоправни послови, Банкарско уговорно право, Берзанско право, Берзански послови, Англосаксонско уговорно право) и докторским студијама (предмет: Пословно право).

Студенти су високом просечном оценом вредновали рад кандидаткиње као предавача и водиоца вежби и студијских група на Правном факултету Универзитета у Београду (просек око 4,7).

Др Мирјана Радовић је била члан комисије за одбрану докторске дисертације Ранка Сивиља, „Правни режим ограничења ризика у пословању трговаца хартијама од вредности“, а одређена је за коментора при изради једне докторске дисертације (Милан Узелац, „Правни режим изложености ризицима у пословању банке“). Од избора у звање доц. др Мирјана Радовић је била члан 26 комисија за одбрану завршног мастер рада, од чега је била ментор за израду 10 радова.

Од 2015. године, учествује у извођењу припремне наставе за полагање правосудног испита коју организује Правни факултет Универзитета у Београду. Од 2008. године држи предавања на курсу за стицање звања брокера, који организује Комисија за хартије од вредности Републике Србије. Учествовала је у извођењу наставе на курсу за јавне набавке на Факултету организационих наука Универзитета у Београду, 2015. године.

III Објављени научни радови

а) У звању доцента кандидаткиња је објавила следеће научне радове:

I Монографије:

1. *Платни промет – Право банкарских платних услуга*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016, 706 страна (M42)
2. *Чување и администрирање (депозит) хартија од вредности*, Београд, 2014, 569 страна (прерађена докторска дисертација; M42)

3. *Практикум из Трговинског права* (коауторство са Небојшом Јовановићем), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2012, 316 страна

II Чланци:

1. Право трговинског заступника на посебну накнаду због престанка уговора о трговинском заступању (тзв. накнада за клијентелу), *Зборник радова Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2016; уредник Вук Радовић), Београд 2016, стр. 354-369 (M44)

2. Текстурална форма („писмено, на папиру или другом трајном носачу података“) у српском и упоредном праву, *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2016, стр. 233-252 (M63)

3. Опозив чека, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2016, стр. 175-195 (M24)

4. Предмет залогe на текућем рачуну, *Право и привреда*, бр. 7-9/2016, стр. 62-80 (M51)

5. Платна институција као ново специјализовано привредно друштво, *Зборник радова Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2015; уредник Вук Радовић), Београд, 2015, стр. 183-210 (M44)

6. Провизија трговинског заступника, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2015, стр. 133-150 (M24)

7. Стицање права на провизију код уговора о трговинском заступању, *Право и привреда*, бр. 4-6/2015, стр. 425-455 (M51)

8. Имовина ортаклука као имовина заједничке руке, *Српски Грађански законик – 170 година* (уредници Милена Полојац, Зоран С. Мирковић, Марко Ђурђевић), Београд, 2014, стр. 273-299 (M63)

9. Правна анализа уговора у име будућег друштва у недостатку посебних компанијскоправних правила, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2014; уредник Вук Радовић), Београд, 2014, стр. 75-101 (M44)

10. Правно-политичко оправдање кривичног дела коришћења платних картица без покрића (коаутор Игор Вуковић), *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2014, стр. 68-85 (M24)

11. Појам уговора у име будућег друштва, *Право и привреда*, бр. 4-6/2014, стр. 148-175 (M51)

12. Дематеријализација хартија од вредности у француском праву тржишта капитала, *Зборник радова Увод у право Француске* (уредници Оливер Николић, Владан Петров), Београд, 2013, стр. 317-334 (M44)

13. Појам трговца у немачком трговинском праву, *Правни живот*, бр. 11/2013, стр. 245-263 (M51)

14. Правне последице закашњења са плаћањем у трговинским уговорима, *Зборник радова Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2013; уредник Вук Радовић), Београд, 2013, стр. 372-403 (M44)

15. Нови правни режим рокова измирења новчаних обавеза из трговинских уговора, *Право и привреда*, бр. 7-9/2013, стр. 241-266 (M51)

16. Supranational Regulation of Exercising Shareholders' Rights in Indirect Holding Systems, *Annals of the Faculty of Law in Belgrade (Belgrade Law Review)*, No. 3/2012, pp. 170-187 (M31)

17. Правне последице извршења неовлашћених трансакција плаћања у праву Европске уније и праву Србије, Зборник радова *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2012; уредник Вук Радовић), Београд, 2012, стр. 255-278 (M44)

18. Правни односи у поступку наплате потраживања путем директног задужења по основу овлашћења, *Право и привреда*, бр. 4-6/2012, стр. 375-389 (M51)

б) У звању асистента је др Мирјана Радовић објавила:

1. Ограничена заштита стварних акционара према Директиви ЕЗ о правима акционара: шта очекивати од права Србије?, Зборник радова *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2011; уредник Вук Радовић), Београд, 2011, стр. 184-202

2. *Банкарски посао депозита хартија од вредности*, докторска дисертација на Правном факултету Универзитета у Београду, Београд, 2011., стр. 655

3. Традиционо својство тзв. стварноправних хартија од вредности, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2011, стр. 294-319

4. Законити ималац дематеријализованих хартија од вредности“, *Право и привреда*, бр. 4-6/2011, стр. 649-671

5. Стечајноправне последице неовлашћеног отуђења предмета излучног права, Зборник радова *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ: прилози Пројекту 2010.* (уредник Светислав Табороши), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2011., стр. 72-86

6. Неопходност и циљеви посебног правног уређења сукоба интереса на тржишту капитала, *Правни живот*, бр. 11/2010, стр. 177-191

7. Measures for Preventing and Managing Conflicts of Interest in Investment Firms, *Private Law Reform in South East Europe, Liber Amicorum Christa Jessel-Holst* (eds. Mirko Vasiljević, Rainer Kulms, Tatjana Josipović, Maja Stanivuković), Београд, 2010, стр. 232-243

8. Проблем сукоба интереса између брокерско-дилерског друштва и његових клијената“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2009, стр. 557-578

9. Стандардна понуда услуга интерконекције, Зборник радова *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ: Прилози пројекту 2007.*, приредио: проф. др Светислав Табороши, Правни факултет Универзитета у Београду, 2008., стр. 111-125

10. *Уговор о међуповезивању јавних телекомуникационих мрежа*, Правни факултет Универзитета у Београду, Службени гласник РС, Београд, 2008, 308 страна (допуњен магистарски рад)

11. Позитиван публицитет регистра привредних субјеката“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2008, стр. 357-380

12. Негативан публицитет регистра привредних субјеката, *Право и привреда*, бр. 1-4/2008, стр. 136-150

13. Однос банке и корисника у случају злоупотребе платних картица, *Правни живот*, бр. 13/2007, стр. 217-238
14. *Möglichkeiten und Grenzen des Depotstimmrechts*, магистарски рад на Правном факултету Хумболт универзитета у Берлину, Берлин, 2007, 79 страна
15. Преносивост телефонског броја у телекомуникационом праву, *Право и привреда*, бр. 5-8/2007, стр. 726-750
16. *Vertragliche Bindungen zwischen Telefonkunden und Verbindungsnetzbetreibern bei der Inanspruchnahme von Mehrwertdiensten*, семинарски рад на Правном факултету Хумболт универзитета у Берлину, Берлин, 2007, стр. 25

г) **У звању асистента-приправника** кандидаткиња је написала:

1. *Уговор о међуповезивању јавних телекомуникационих мрежа*, магистарски рад на Правном факултету Универзитета у Београду, Београд, 2006, стр. 352
2. Асиметрично правно уређење телекомуникационог сектора, *Зборник Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву*, бр. 2/2006, стр. 499-514
3. Основни системи дозвола за обављање телекомуникационе делатности, *Право и привреда*, бр. 5-8/2006, стр. 525-546
4. Доминација јавног телекомуникационог оператора на релевантном тржишту, *Правни живот*, бр. 11/2005, стр. 323-347
5. *Правна природа заједничке хаварије*, семинарски рад на Правном факултету Универзитета у Београду, Београд, 2003, 14 страна

IV Приказ радова објављених у периоду од последњег избора у звање доцента

1. ***Платни промет – Право банкарских платних услуга***, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016, 706 страна (M42).

Реч је о монографији којом се разматрају правна питања професионалног пружања услуга у вези са плаћањем. Иако се основни начин на који дужник испуњава своју новчану обавезу огледа у преносу готовог новца (новчаница и/или кованица) на повериоца, данас је у пракси далеко чешће да се плаћање врши преко банке или неког другог професионалног пружаоца платних услуга (на пример, преносом одговарајућег износа новца са текућег рачуна дужника на текући рачун повериоца). Ова тематика је у српској правној науци била неоправдано запостављена. У раду је стављен акценат на приватноправне односе између бројних учесника у професионалном пружању услуга у вези са плаћањем. Монографија је подељена на два дела: општи и посебни. У општем делу се објашњавају правила која важе за све платне услуге, односно платне инструменте, а у посебном делу су општа разматрања примењена на појединим врстама услуга и инструментима плаћања (попут вирмана, директног задужења, платних картица, интернет банкарства, и сл.), уз истицање њихових основних специфичности.

Општи део монографије се састоји из 11 глава. Прва глава „Појам и врсте платног промета“ је уводног карактера и садржи анализу општег појма платног промета, кроз објашњење појма плаћања, средстава плаћања (попут готовог новца, жиралног новца, електронског новца) и начина плаћања, затим дефинисање ужег појма банкарског платног промета, као и основних врста тог платног промета. Друга глава „Развој и савремени значај платног промета“ приказује настанак модерног платног промета у свету од старог

века до данас, са посебним освртом на специфичности развоја у Србији, уз нарочито истицање нових тенденција и улоге банкарског платног промета у савременим плаћањима. У трећој глави под насловом „Правно уређење“ излажу се правни извори од значаја за тему у Европској унији и у Србији. Посебно истакнута нова регулатива права платних услуга у Европској унији, са којом српско право још увек није усклађено. Четврта глава „Учесници у платном промету“ објашњава основне учеснике који могу да буду укључени у пружање платних услуга. Реч је о: пружаоцу платних услуга (попут банке, институције електронског новца, Народне банке Србије, јавног поштанског оператора, платне институције), кориснику платних услуга, оператору платног система, агенту за поравнање, централном саговорачу, клириншкој кући и оператору мреже електронских комуникација.

Пета глава је „Правни односи између учесника у платном промету“. Она је подељена у три потцелине, унутар којих је размотрен: а) однос између платиоца и примаоца плаћања; б) однос између пружаоца и корисника платних услуга; и в) однос између пружалаца платних услуга. У вези са односом између платиоца и примаоца плаћања централно питање се тиче утицаја коришћења платних услуга на измирење новчане обавезе из њиховог основног посла, будући да у том погледу српско право карактерише недоследност, неуједначеност и нелогичност постојећих законских решења. Однос између пружаоца и корисника платних услуга је анализиран у својој сложености, помоћу раздвајања бројних уговора, који су међусобно повезани и у пракси се најчешће закључују заједно, и то: уговора о платним услугама, уговора о отварању и вођењу рачуна (укључујући и споразум о текућем рачуну), уговора о новчаном депозиту и уговора о кредиту. Аутор заступа тезу да су банкарски текући рачун и новчани депозит у праву Србије регулисани као мешовити уговори, које у правној анализи треба третирати као скуп више међусобно повезаних, али ипак посебних уговора. Овакво схватање је у данашње време неопходно, имајући у виду да је правно уређење појединих уговора из којих се ови послови састоје (на пример, уговора о платним услугама, уговора о кредиту, уговора о новчаном депозиту) све сложеније, због настојања за што већом заштитом корисника финансијске услуге, као слабије уговорне стране.

Шеста глава под насловом „Иницирање платне трансакције“ односи се на покретање процеса плаћања преко банке или другог пружаоца платних услуга. Након уводног појашњења разлике између трансфера одобрења и трансфера задужења, аутор детаљно обрађује сагласност платиоца (тзв. ауторизацију плаћања), платни налог и платни инструмент. Седма глава „Извршење платне трансакције“ садржи анализу регулативе процеса извршења у погледу: услова за извршење, обавеза учесника у вези са извршењем, начина извршења (трансфера средстава), извршења на основу ознаке клијента, рока за извршење, износа, валуте и датума валуте платне трансакције, тренутка извршења, информисања корисника, накнада, правних последица извршења и повраћаја износа платне трансакције код трансфера задужења. Осма глава „Неизвршење, неправилно и закаснило извршење платне трансакције“ обрађује правне последице основних повреда обавезе извршења платне трансакције од стране пружаоца платних услуга. Овде су истраживана питања: одговорности пружаоца услуга, укључујући и одговорност за друге, кореспондентне пружаоце услуга, могућност ослобођења од одговорности, терет доказа услова одговорности, права корисника и посебних права и обавеза пружалаца услуга у вези са неправилним извршењем платне трансакције.

Девета глава „Неодобрене платне трансакције“ објашњава правне последице извршења платних трансакција које нису засноване на сагласности (ауторизацији) платиоца. У том погледу су посебно истакнуте најновије измене правног режима у Европској унији и њихова разлика у односу на важећа српска решења.

Десета глава „Принудно намирење на платном рачуну“ односи се на платне трансакције које су пуноважне, иако нису одобрене од стране платиоца. У првом делу ове главе је анализирана примена правила општег извршног поступка у ситуацији извршења на средствима на платном рачуну извршног дужника, са посебним акцентом на: могуће предмете извршења, пленидбу средстава са платног рачуна и изузета средства на платном рачуну извршног дужника. У другом делу ове главе је истражен посебан поступак принудне наплате на платном рачуну, уз поређење са ефектима примене општих правила извршног поступка. У трећем делу ове главе су истакнуте особености примудног намирења на заједничком платном рачуну, у ситуацији када је извршни дужник само један од ималаца заједничког рачуна.

Једанаеста глава општег дела је „Стечај учесника у платном промету“, а бави се правним последицама отварања стечаја по пружање платних услуга. У том смислу је ова глава подељена на три потцелине, које се баве проблемом стечаја: платиоца, примаоца плаћања и пружаоца платних услуга.

Посебни део монографије се састоји из шест глава. Прва глава „Вирман“ садржи детаљну анализу услуге преноса новчаних средстава са једног платног рачуна на други, која се извршава на иницијативу платиоца. Друга глава „Директно задужење“ обрађује специфичности правног режима платне услуге, која се извршава у циљу задужења рачуна платиоца, а коју иницира прималац плаћања на основу сагласности платиоца. Ово је најзначајнија врста трансфера задужења, која је како у праву Европске уније, тако и у Србији, регулисана бројним посебним правилима. Трећа глава „Платне картице“ се односи на правне аспекте платног инструмента, који се издаје као комад пластике у облику карте, снабдевен персонализованим сигурносним елементима, а служи за иницирање платних трансакције од стране платиоца. У том погледу су поред појма, анализирана и питања: правне природе платних картица, врста платних картица, развоја, функција, издавања и поништаја платних картица, обавеза у вези са њиховим издавањем и коришћењем. Централни део ове главе чини истраживање правних односа у вези са употребом платних картица (дебитних, кредитних и унапред плаћених картица) на продајном месту, употребом платних картица на банкомату и употребом платних картица на даљину (на пример, за плаћања преко интернета). Последњи део ове главе обрађује правне последице злоупотребе платних картица. Четврта глава „Чек“ се бави тзв. интерним чековним правом, у смислу односа између банке и издаваоца, односно имаоца чека, али и међусобног односа између банака које учествују у наплати чека. У том смислу су прво објашњени правни односи у основи издавања чека, и то: однос између банке трасата и имаоца текућег рачуна и валутни однос између издаваоца чека и првог законитог имаоца чека, да би потом били анализирани правни односи у вези са наплатом чека, а посебно: однос између имаоца чека и банке трасата, однос између имаоца чека и прве инкасо банке и однос између учествујућих банака. Последњи део ове главе је посвећен проблемима неуспеле наплате чека и злоупотреба чека.

Пета глава посебног дела „Интернет (*online*) банкарство“ детаљно проучава правне аспекте овог платног инструмента, који омогућава иницирање платних трансакција преко интернет платформе пружаоца платних услуга. Након објашњења појма, начина

функционисања и основних предности, односно недостатака интернет банкарства, аутор се бави питањем права на коришћење ове врсте платног инструмента, као и питањем посебних права и обавеза саговорача, као и правних последица злоупотреба у вези са интернет банкарством. Најзад, последња, шеста глава „Новчана дознака“ разјашњава посебну једнократну платну услугу, помоћу које се врши пренос готовине од платиоца ка примаоцу плаћања на иницијативу платиоца. У том погледу је било неопходно да се јасно разграничи новчана дознака од других сличних услуга (попут физичког транспорта новца, вирмана, и сл.), као и да се укаже на њен настанак, развој и савремени значај. Ауторка ову главу закључује са детаљном правном анализом односа између учесника у пружању услуге новчане дознаке.

2. *Чување и администрирање (депозит) хартија од вредности*, Београд, 2014, 569 страна (M42).

Ова монографија садржи продубљену анализу додатне услуге чувања и администрирања хартија од вредности, коју инвеститорима пружају професионалци на тржишту капитала. Основна верзија рада носи назив „Банкарски посао депозита хартија од вредности“ и представља ауторкин докторат из 2011. године. Објављена монографија је доста измењена у односу на основни текст докторске дисертације. Главни разлог за измене се огледа у томе што је у међувремену у Србији дошло до ступања на снагу читавог скупа нових прописа који уређују ову услугу на тржишту капитала. Реч је, пре свега, о новом Закону о тржишту капитала и Закону о привредним друштвима, као и о изменама Закона о инвестиционим фондовима из 2011. године, који су праћени и одговарајућим новим подзаконским актима. Иако су измене у погледу српског права биле значајне, монографија је ипак задржала основне теоријске поставке на којим је заснован докторат. То је било могуће захваљујући чињеници да правна анализа ове услуге почива на упоредноправном истраживању права Немачке, Француске, САД, Велике Британије, Европске уније и Србије, уз осврт на текстове усвојених међународних конвенција.

3. *Практикум из Трговинског права* (коауторски са проф. др Небојшом Јовановићем), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2012, 316 страна.

Овај практикум је настао од књиге „Практикум из трговинског права“ професора др Небојше Јовановића, који је објављен 1999. године. Др Мирјана Радовић је новим идејама осавременила део тог старог практикума, који се односи на облигационе односе у привреди, одабрала случајеве који се још могу користити из старог практикума и написала нове случајеве, првенствено у делу о уговорима о превозу, туристичким уговорима, банкарским пословима и праву хартија од вредности. Она је написала и увод у методологију решавања случајева, а осмислила је и нову структуру и изглед практикума, тако да њен допринос у укупном штиву износи око 35%. Пошто је више од трећине старог практикума ново, те пошто му је измењена структура и изглед, реч је о новој књизи, а не о његовом другом издању. Практикум се састоји првенствено од бројних случајева (измишљених и стварних), које студенти треба да решавају на часовима вежби уз помоћ наставника и уз употребу Закона о облигационим односима и других прописа. Циљ је да се код студената већ на факултету развија способност за практично правно размишљање и вештина примене општих правних правила на појединачне случајеве у пракси. Практикум је подељен на четири дела: 1) увод, 2) уговорно трговинско право, 3) банкарско право и 4) право хартија од вредности. Сваки део се састоји од неколико глава, од којих је свака намењена одређеном институту трговинског права или њиховом скупу (нпр. уговор о продаји, уговори о туристичким услугама, кредитни послови, меница).

4. **„Право трговинског заступника на посебну накнаду због престанка уговора о трговинском заступању (тзв. накнада за клијентелу)“**, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2016; уредник Вук Радовић), Београд 2016, стр. 354-369 (M44).

Престанком уговора о трговинском заступању трговински заступник је у неповољном положају у случају кад је радио на стицању, односно развоју властодавчеве клијентеле, а није стигао да у довољној мери провизијом убира плодове свог рада на прикупљању клијентата, које оставља властодавцу. Из тог разлога, упоредно право у овом случају изричито прописује право трговинског заступника на посебну једнократну накнаду (тзв. накнаду за клијентелу). Ова врста накнаде је регулисана у праву Европске уније, и то Директивом 86/653/ЕЕЗ о усклађивању права држава чланица у вези са samozапосленим трговинским заступницима. Први део рада објашњава појам накнаде за клијентелу и оправдање за њено посебно уређење. Затим је анализирана правна природа ове накнаде на основу две супротстављене концепције (француске и немачке), које су битно утицале на решења Директиве. Централни део рада садржи излагања о регулативи накнаде за клијентелу у праву Европске уније, која се тиче: 1. услова за стицање права на накнаду; 2. искључења, односно губитка права на накнаду; и 3. висине накнаде. Коначно, последњи део рада се бави питањем накнаде за клијентелу у српском праву. У том погледу се испитује у којој мери су решења предложена у актуелном Преднацрту српског Грађанског законика усклађена са комунитарним правом.

5. **„Текстуална форма („писмено, на папиру или другом трајном носачу података“) у српском и упоредном праву“**, *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2016, стр. 233-252 (M63).

Овим радом кандидаткиња разматра текстуалну форму као нову врсту форме изјава у српском и упоредном праву. Текстуална форма је у српско право уведена под утицајем права Европске уније, а у законским текстовима се прописује употребом формулације да одређена изјава мора да буде дата „писмено, на папиру или другом трајном носачу података“. Први део рада је посвећен анализи појма и функције текстуалне форме, уз истицање основних разлика у односу на досадашње, класичне видове форме (писмене, електронске, нотарске и свечане). Потом су изложени примери законског прописивања текстуалне форме. Следећи део рада обрађује услове у вези са давањем и пријемом изјаве, који су неопходни да би захтев текстуалне форме био испуњен. Коначно, аутор истражује правне последице непоштовања захтева текстуалне форме, и анализира могућност замене текстуалне форме другим врстама форме (на пример, писменом или електронском формом) и обратно – могућност замене других врста форме текстуалном формом.

6. **„Опозив чека“**, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2016, стр. 175-195 (M24).

У овом раду доц. др Мирјана Радовић истражује правна питања опозива чека. Први део рада објашњава појам, правни значај и правну природу опозивања чека. Други део је посвећен праву на опозив чека и условима за његово вршење. У том погледу је анализиран утицај протекла рока за презентацију чека на исплату, извршења исплате чека од стране банке трасата, као и прихватања самосталне обавезе банке трасата према имаоцу чека, на право трасанта да опозове пуноважно издат чек. Потом су објашњене основне карактеристике изјаве о опозиву чека, које се тичу: даваоца, адресата, форме, садржине и пријема изјаве, односно момента наступања њених правних дејстава. Следећи део се бави упоредноправном праксом ограничавања рока важења опозива чека и утврђивањем њене

прихватљивости у српским оквирима. Најзад, у последњем делу је пружена детаљна анализа правних последица пуноважног опозива чека, пре свега из угла права и обавеза банке трасата.

7. **„Предмет залогe на текућем рачуну“**, *Право и привреда*, бр. 7-9/2016, стр. 62-80 (M51).

Циљ овог рада се огледа у проналажењу одговора на питање, које добро у имовини дужника служи за обезбеђење повериоца у случају успостављања залогe на текућем рачуну. Први део рада садржи објашњење практичног значаја залогe на текућем рачуну као средства обезбеђења повериоца и осврт на проблематику утврђивања њеног предмета. Централни део рада истражује бројна новчана потраживања, која проистичу из текућег рачуна, и указује на њихову подобност да чине предмет залогe. Уз то је истакнут и начин примене начела специјалности (одређености) предмета залогe у случају заснивања залогe на текућем рачуну. Аутор закључује да предмет залогe на текућем рачуну могу да чине не само постојећа, него и будућа расположива средства на рачуну, као и средства кредита у случају коришћења могућности дозвољеног прекорачења рачуна. С тим у вези се критикује досадашње схватање предмета залогe на текућем рачуну у српској правној теорији и пракси, као правно-догматски неутемељено и економски неоправдано.

8. **„Платна институција као ново специјализовано привредно друштво“**, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2015; уредник Вук Радовић), Београд, 2015, стр. 183-210 (M44).

У овом раду аутор анализира статусноправне карактеристике платне институције, које ову врсту пружаоца платних услуга издвајају у односу на основне типове привредних друштава регулисане Законом о привредним друштвима. У првом делу рада су наведени правни извори којима је платна институција као специјализовано привредно друштво по први пут уведена у српско и комунитарно право. Потом је објашњен појам платне институције и извршено је његово разграничење у односу на друге врсте пружалаца платних услуга. Централни део рада је посвећен анализи дозвољених делатности платне институције и специфичних услова за обављање делатности пружања платних услуга, који се тичу: капитала, подобности одређених лица у друштву, пословања, рачуноводства, ревизије и система управљања и унутрашњих контрола. Коначно, у последњем делу рада је објашњен значај дозволе за обављање делатности из угла стицања и престанка својства платне институције, као и правна дејства уписа у посебан регистар платних институција.

9. **„Провизија трговинског заступника“**, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2015, стр. 133-150 (M24).

Ауторка овим радом разматра провизију трговинског заступника као најзначајнију врсту накнаде из уговора о трговинском заступању. У Европској унији је ово питање детаљно регулисано 1986. године Директивом 86/653/ЕЕЗ о трговинским заступницима, док важећи српски Закон о облигационим односима са њом још увек није усклађен. Таква ситуација би требало да се промени усвајањем новог српског Грађанског законика, с обзиром на то да актуелни Преднацрт садржи бројна нова решења, која су инспирисана наведеном Директивом. Први део рада је посвећен дефинисању појма провизије и његовом разграничењу од појма накнаде трговинског заступника. Након тога су објашњене врсте провизије, и то: провизија за посредовање (закључење уговора), провизија за подручје или клијенте, провизија за накнадно закључене уговоре, делкредере провизија и инкасо провизија. У следећем делу рада се испитује да ли је провизија, односно њена конкретна врста, битан или природан елемент уговора о трговинском

заступању. Коначно, последњи део рада се бави питањем висине и обухвата провизије из угла диспозитивног правног режима успостављеног Директивом и важећим, односно предложеним, српским законским правилима.

10. **„Стицање права на провизију код уговора о трговинском заступању“**, *Право и привреда*, бр. 4-6/2015, стр. 425-455 (M51).

У овом раду кандидаткиња анализира претпоставке за стицање права трговинског заступника на провизију. У уводном делу је укратко представљена регулатива права трговинског заступника на провизију према Закону о облигационим односима, Директиви 86/653/ЕЕЗ о трговинским заступницима и актуелном Преднацрту српског Грађанског законика. На почетку централног дела рада су детаљно објашњене претпоставке за настанак права на провизију, и то: а) постојање пуноважног уговора о трговинском заступању (агентури); б) испуњење главних уговорних обавеза трговинског заступника; в) закључење уговора између принципала (налогодавца) и трећег (клијента); г) узрочна веза између активности трговинског заступника и закључења уговора са клијентом; д) извршење уговора са клијентом; и њ) додатне претпоставке за поједине врсте провизија. Потом су изложени проблеми доказивања испуњености наведених услова и олакшице које у том погледу предвиђају Директива и Преднацрт у циљу заштите трговинског заступника. У следећем делу рада, аутор истражује питање тренутка настанка права на провизију и пружа неопходно разграничење у односу на тренутак доспелости тог захтева. Надаље је дата правна анализа новина Преднацрта, у складу са Директивом, у погледу губитка једном стеченог права на провизију. Коначно, последњи део рада се бави решавањем проблема сукоба два или више трговинских заступника у вези са стицањем права на провизију за један исти уговор закључен између принципала и клијента.

11. **„Имовина ортаклука као имовина заједничке руке“**, Зборник радова *Српски Грађански законик – 170 година* (уредници Милена Полојац, Зоран С. Мирковић, Марко Ђурђевић), Београд, 2014, стр. 273-299 (M63).

Ауторка у овом раду аутор истражује правне карактеристике и последице постојања имовине ортаклука у режиму заједничке руке. Први део рада је уводног карактера и садржи неопходна појашњења у вези са имовином ортаклука уопште. Аутор наглашава да ортаклук, начелно, може да настане, односно да постоји и без имовине. У супротном, ако ортаклук има имовину она, у зависности од воље ортака, може да буде у различитим правним режимима: 1. у приватној имовини ортака; 2. у режиму сувласништва; или 3. у режиму заједничке руке. Пошто српски Грађански законик (СГЗ) као правило предвиђа режим заједничке руке, у даљем тексту је подробно објашњена природа заједничке руке, као и правне последице везаности имовине заједничком руком. Последњи део рада се бави престанком и следственом деобом имовине заједничке руке између ортака и поверилаца ортаклука. Анализа имовине ортаклука у овом раду почива на још увек важећим правилима СГЗ-а. Међутим, тумачење тих правила је дато на основу савремених схватања о заједничкој руци у земљама германске правне традиције. Најзад, у раду је пружен критички осврт на решења актуелног Преднацрта СГЗ-а, који такође предвиђа заједничку руку као правило за имовину ортаклука.

12. **„Правна анализа уговора у име будућег друштва у недостатку посебних компанијскоправних правила“**, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2014, уредник Вук Радовић), Београд, 2014, стр. 75-101 (M44).

У овом раду доц. др Мирјана Радовић се бави анализом уговора у име будућег друштва из угла општег облигационог и трговинског права. С обзиром на то да код

уговора у име будућег друштва намеравана уговорна страна (привредно друштво) не постоји у тренутку уговарања, поставља се питање да ли такви уговори уопште могу пуноважно да настану. У случају потврдног одговора, неопходно је утврдити између којих лица уговор настаје и каква правна дејства произлазе из уговорене клаузуле „у име (будућег) привредног друштва“. Први, уводни део рада објашњава основне карактеристике и варијанте уговора у име будућег друштва, као и приступ општег облигационог права њиховој анализи. Други део рада је посвећен проблему настанка уговора и правних дејстава иступања у име непостојећег друштва у односима између: а) привредног друштва и трећег; б) лица које је иступило у име привредног друштва и трећег; и в) оснивача привредног друштва и трећег. Коначно, последњи део рада се бави правним последицама неуспелог закључења или неостварене сврхе закључења уговора у име будућег друштва. Анализа садржана у раду је нарочито актуелна у Србији, имајући у виду да Закон о привредним друштвима из 2011. године не регулише ову врсту уговора, због чега су они у потпуности препуштени општем облигационом и трговинском праву.

13. **„Правно-политичко оправдање кривичног дела коришћења платних картица без покрића“** (коауторски са проф. др Игором Вуковићем), *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2014, стр. 68-85 (M24).

У овом раду аутори разматрају правно-политичке разлоге за прописивање кривичног дела коришћења платних картица без покрића (Кривични законик, чл. 228 ст. 1). У првом делу рада се објашњава *ratio legis* овог дела, из кога произлази да коришћење платне картице без покрића заслужује да буде кривично санкционисано само када на основу употребе картице издавалац стиче самосталну обавезу плаћања према трећем лицу изван уговора са имаоцем картице. Насупрот томе, кажњавање не заслужују случајеви употребе дебитних картица на продајним местима трговаца, односно банкоматима других банака, где издавалац преко ауторизације (одобрења) трансакције плаћања непосредно учествује у сопственом преузимању обавезе према трећем лицу. Други део рада је посвећен критичкој анализи обележја бића овог кривичног дела у важећем српском праву. У том погледу аутори указују на поједина одступања и нејасности из угла објашњене сврхе инкриминације. На основу свестраног разматрања питања од значаја за ширину криминалне зоне у овој области, у завршном делу рада аутори дају одговарајуће предлоге *de lege ferenda*.

14. **„Појам уговора у име будућег друштва“**, *Право и привреда*, бр. 4-6/2014, стр. 148-175 (M51).

У овом раду аутор анализира суштинске карактеристике појма уговора у име будућег друштва. Реч је уговорима који се закључују у име привредног друштва, пре него што је то друштво настало као правно лице. Први део рада је уводног карактера и садржи објашњење разлога и значаја закључења уговора у име будућег друштва, као и приказ термина којима се означава ова врста уговора. Потом је анализиран појам уговора у име будућег друштва у упоредном и српском компанијском праву, с посебним освртом на право Европске уније, Велике Британије, Немачке, Француске и САД. Аутор констатује да је у праву Србије, насупрот развијеним правним системима, проблематика уговора у име будућег друштва занемарена, с обзиром на то да важећи Закон о привредним друштвима не регулише ову материју, док је претходни закон то чинио на неадекватан и непотпун начин. Централни део рада детаљно истражује основне карактеристике ових уговора, из угла лица која закључују уговор, тренутка и начина закључења уговора, свести о непостојању привредног друштва у моменту уговарања, оснивања привредног друштва и

тренутка наступања правних дејстава уговора. На тај начин је сагледан обухват појма уговора у име будућег друштва, чиме је омогућено разграничење домена примене посебних правила компанијског права од правила општег облигационог, односно трговинског права, у периоду пре настанка привредног друштва. Коначно, у завршном делу рада су анализирани сличности и разлике између уговора у име будућег друштва и трошкова оснивања, како би се објаснила интеракција два различита компанијскоправна режима која се на њих примењују.

15. **„Дематеријализација хартија од вредности у француском праву тржишта капитала“**, Зборник радова *Увод у право Француске* (уредници Оливер Николић, Владан Петров), Београд, 2013, стр. 317-334 (M44).

Француска представља прву државу која је законом прописала обавезну и општу дематеријализацију хартија од вредности на тржишту капитала. Циљ овог рада је да објасни развој и начин функционисања француског модела дематеријализације. Након уводних напомена, у првом делу рада је пружено детаљно објашњење настанка дематеријализације, од класичног (традиционалног) схватања хартија од вредности, преко имобилизације, до укидања папирних потврда и увођења обавезног електронског евидентирања хартија на рачунима код емитената, односно овлашћених посредника. Потом је приказан начин држања хартија од вредности, као и положај и значај француског централног депозитара (*Euroclear France*). Коначно, у последњем делу рада су анализирани врсте дематеријализованих хартија од вредности у Француској: хартије на име (чисте и администриране) и хартије на доносиоца (анонимне и оне које се могу идентификовати). Овде су приказана и основна схватања о томе где се налазе дематеријализоване хартије од вредности, у смислу утврђивања рачуна хартија који се сматра примарним и, стога, одлучујућим за стицање својине на хартијама од стране инвеститора.

16. **„Појам трговца у немачком трговинском праву“**, *Правни живот*, бр. 11/2013, стр. 245-263 (M51).

Немачко трговинско право се традиционално дефинише као „посебно приватно право трговаца“. Према општем правилу, трговинскоправна правила се примењују на трговце и правне послове у којима барем једна учествујућа страна има својство трговца, а посао закључује у вези са обављањем своје трговинске делатности. Из тога произлази да је примена трговинског права у Немачкој начелно заснована на тзв. субјективном систему, у коме се појму трговца придаје одлучујући значај. У раду је пружено детаљно објашњење појма трговца у немачком праву. У том погледу су издвојене три основне врсте трговаца: а) трговац на основу бављења трговинским занатом, са посебном анализом обавезног, могућег и неправог могућег трговца; б) трговац на основу правне форме; и в) трговац на основу правне фикције. Аутор закључује да дубоко разрађена немачка правна теорија у погледу концепта трговца може да послужи правилнијем разумевању проблематике овог појма у Србији, што је нарочито важно, имајући у виду настојање да се трговинско право реформише у склопу евентуалног новог Грађанског законика.

17. **„Правне последице закашњења са плаћањем у трговинским уговорима“**, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2013; уредник Вук Радовић), Београд, 2013, стр. 372-403 (M44).

У овом раду аутор истражује правне последице закашњења са измирењем новчаних обавеза из трговинских уговора. Први део рада је уводног карактера и садржи објашњење проблематике кашњења са плаћањем, која узрокује потребу за посебном регулативом.

Потом су анализирани специфичности приватноправних последица трговачке доцње: 1. њихове врсте (камата, једнократна паушална накнада, накнада остале штете и раскид уговора), 2. услови за наступање (закашњење са плаћањем, без потребе за опоменом дужника, одговорност дужника за закашњење и испуњење обавеза од стране новчаног повериоца), 3. транспарентност последица, и 4. ограничење слободе уговарања у вези са тим последицама. Коначно, последњи део рада се бави казненоправним последицама, односно прекршајном одговорношћу услед закашњења са плаћањем у трговинским уговорима. Током читавог рада аутор пружа критичку анализу важећег правног режима установљеног новим Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. То се чини превасходно поређењем законских правила са Директивом 2011/7/ЕУ о сузбијању закашњења са плаћањем у трговинским уговорима, али и преиспитивањем усвојених решења из угла циљева чијем остварењу треба да служи.

18. **„Нови правни режим рокова измирења новчаних обавеза из трговинских уговора“**, *Право и привреда*, бр. 7-9/2013, стр. 241-266 (M51)

У овом раду аутор анализира измене режима рокова плаћања у трговинским уговорима, које су у српско право уведене новим Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. Први део рада је посвећен објашњењу разлога за усвајање посебних правних правила у овој материји. Затим су приказани основни извори права релевантни за питање рокова плаћања у трговинским уговорима. Будући да је у Србији нови правни режим рокова плаћања резултат обавезе усклађивања домаћег права са правом Европске уније, посебна пажња је посвећена истраживању одговарајућег комунитарног права. Централни део рада пружа детаљну критичку анализу правила новог закона која се односе на рокове плаћања. На овом месту су посебно истакнуте разлике новог правног режима у односу на досадашња правила Закона о облигационим односима и Општих узанси за промет робом. Потом, аутор указује на разлике режима новог закона у односу на правила Конвенције УН о међународној продаји робе, која остају да важе и након ступања на снагу закона, наравно, у домену примене одредаба конвенције. Најзад, али не и најмање важно, у раду се детаљно пореде решења новог српског правног режима рокова плаћања са решењима Директиве 2011/7/ЕУ, како би се утврдило у којој мери је остварена хармонизација српског са комунитарним правом, као један од основних циљева доношења новог закона.

19. **„Supranational Regulation of Exercising Shareholders’ Rights in Indirect Holding Systems“**, *Annals of the Faculty of Law in Belgrade (Belgrade Law Review)*, No. 3/2012, pp. 170-187 (M31).

Овај рад је објављен у оквиру међународне конференције *„Contemporary Issues in Company Law“*, а тиче се вршења права из акција које неко лице држи индиректно (посредно). У раду се анализира тренутно стање наднационалне регулативе у овој области и препоручује неопходно унапређење важећег режима, како би се постигла снажнија заштита индиректних инвеститора. У уводном делу је кратко објашњена природа и структура система индиректног држања хартија од вредности у прекограничним ситуацијама. Потом су истражени основни проблеми у погледу могућности индиректних инвеститора да утичу на начин вршења акционарских права од стране посредника. У раду се истиче да би ови проблеми требало да буду решени на наднационалном нивоу, што је већ делимично учињено у Директиви ЕЗ о правима акционара и UNIDROIT Женевској конвенцији о хартијама од вредности. Централни део рада садржи детаљну анализу релевантних одредби у ова два правна извора, указујући на њихова ограничења. Ауторка

показује да је постигнут ниво хармонизације, односно унификације недовољан да заштити индиректне инвеститоре, због чега је у овој области потребна даља наднационална регулаторна интервенција.

20. **„Правне последице извршења неовлашћених трансакција плаћања у праву Европске уније и праву Србије“**, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније (2012)* (уредник Вук Радовић), Београд, 2012, стр. 255-278 (M44).

У овом раду аутор анализира регулативу правних последица извршења неовлашћених трансакција плаћања у праву Европске уније и праву Србије. У уводном делу су приказани извори права у овој области (Директива ЕЗ о услугама плаћања, Закон о заштити корисника финансијских услуга и Закон о платном промету), њихов домен примене и основна садржина. Потом је анализирано шта се подразумева под појмом неовлашћене трансакције плаћања. Централни део рада се бави питањем грађанскоправних последица извршења неовлашћених трансакција плаћања у односу између пружаоца услуга плаћања (банке) и корисника (дужника, лица чији је рачун задужен). У том погледу аутор истражује ко сноси трошкове и евентуалну другу штету услед извршења неовлашћене трансакције, односно ко је одговоран за неовлашћену трансакцију – банка или дужник. Најзад, последњи део рада садржи детаљнију анализу терета доказивања услова одговорности за неовлашћену трансакцију плаћања у парници између банке и дужника. Током читавог рада аутор објашњава комунитарно право у овој материји и испитује његову усклађеност са релевантним српским прописима. Из целокупне анализе се закључује да је српско право делимично хармонизовано са правом Европске уније само у погледу платних картица чији је корисник потрошач, док у погледу свих осталих неовлашћених трансакција плаћања регулатива Закона о платном промету у потпуности одступа од уједначеног правног режима на нивоу Заједнице.

21. **„Правни односи у поступку наплате потраживања путем директног задужења по основу овлашћења“**, *Право и привреда*, бр. 4-6/2012, стр. 375-389 (M51).

У овом раду аутор анализира основне правне односе између учесника у поступку наплате новчаних потраживања путем директног задужења по основу овлашћења. Рад је заснован на решењима старог Закона о платном промету из 2002. године и старе Директиве о платним услугама из 2007. године. Директно задужење представља начин наплате потраживања, који представља еволуцију некадашњег акцептног налога. Под директним задужењем се подразумева безготовинска наплата потраживања коју иницира поверилац издавањем налога за наплату на основу одговарајућег овлашћења које издаје дужник. Уводни део рада објашњава појам и значај директног задужења, као и његову везу са некадашњим акцептним налогом. Главни део рада анализира учеснике у поступку директног задужења и њихове правне односе: 1. однос између повериоца и дужника (валутни однос); 2. однос између повериоца и банке повериоца (однос инкаса); 3. однос између дужника и банке дужника (однос покрића); и 4. остали евентуални правни односи (пре свега, однос између учествујућих банака). Ауторка закључује да, за разлику од упоредног права где постоји детаљна анализа релевантних правних аспеката директног задужења, српска правна теорија је у овој области потпуно неразвијена, а таква ситуација се негативно одражава на практичан значај ове услуге плаћања.

V Учешће у научно-истраживачким пројектима

Од последњег избора у звање доцента др Мирјана Радовић је учествовала као истраживач на неколико научно-истраживачких пројеката. Од 2012. до 2014. године учествовала је у реализацији пројекта „Развој правног система Србије и хармонизација са правом Европске уније“, чији је носилац био Правни факултет Универзитета у Београду. Потом, од 2015. године до данас учествује као истраживач на пројекту „Идентитетски преображај Србије“, чији је носилац, такође, Правни факултет Универзитета у Београду. Од 2011. године до данас је истраживач на пројекту „Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније“, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Најзад, од 2016. године др Мирјана Радовић учествује у реализацији међународног научног пројекта „Restructuring of Companies and the EU Law“, чији су носиоци Универзитет за економију и бизнис у Бечу (Wirtschaftsuniversität Wien), Универзитет у Београду и Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, а који се финансира средствима Аустријске агенције за међународну сарадњу у области образовања и истраживања (*Österreichische Austauschdienst – Gesellschaft mit beschränkter Haftung*), у оквиру програма „IMPULSE“. Под окриљем овог пројекта, ангажована је као члан истраживачког тима.

VI Учешће на научним и стручним скуповима

Од када је изабрана у звање доцента др Мирјана Радовић је учествовала са радовима на следећим научним и стручним скуповима:

1. *XXI сусрет правника у привреди Србије* „Закони и привреда“, организатор: Удружење правника у привреди Србије, Врњачка Бања, 23-25. мај 2012. године (реферат на тему: „Правни односи у поступку наплате потраживања путем директног задужења по основу овлашћења“);
2. *XXII сусрет правника у привреди Србије* „Држава и привреда“, организатор: Удружење правника у привреди Србије, Врњачка Бања, 29-31. мај 2013. године (реферат на тему: „Нови правни режим рокова измирења новчаних обавеза из трговинских уговора“);
3. *XXIII сусрет правника у привреди Србије* „Реформа права у привреди“, организатор: Удружење правника у привреди Србије, Врњачка Бања, 9-11. септембар 2014. године (реферат на тему: „Појам уговора у име будућег друштва“);
4. *XXIV сусрет правника у привреди Србије* „Привреда и Преднацрт грађанског законика Србије“, организатор: Удружење правника у привреди Србије, Врњачка Бања, 19-21. мај 2015. године (реферат на тему: „Стицање права на провизију код уговора о трговинском заступању“);
5. *XXV сусрет правника у привреди Србије* „Право и привредно пословање“, Удружење правника у привреди Србије, Врњачка Бања, 25-27. мај 2016. године (реферат на тему: „Предмет залогe на текућем рачуну“);
6. *XXVI сусрет учесника Копаоничке школе* „Право и достојанство“, организатор: Копаоничка школа природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2013. године (реферат на тему: „Појам трговца у немачком трговинском праву“)
7. Међународна научна конференција “Contemporary Issues In Company Law”, организатор: Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 29-30.

септембар 2011. године (реферат на тему: „Supranational Regulation of Exercising Shareholders’ Rights in Indirect Holding Systems“);

8. Научна конференција „The Controversy of Legislators’s “Omnipotence” and “Weakness” of the Law / “(Не)моћ права у односу на (све)моћ законодавца“, организатор: HARMONIUS – Академија за правне студије у сарадњи са Правосудном академијом, Београд, 9. децембар 2016. године (реферат на тему: „Текстуална форма („писмено, на папиру или другом трајном носачу података“) у српском и упоредном праву“);

9. Научна конференција „СГЗ – 170 година – У сусрет новом грађанском закону“, организатор: Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 25. март 2016. године (реферат на тему: „Имовина ортаклука као имовина заједничке руке“).

Поред тога, учествовала је са излагањем на следећем научном скупу:

1. Међународна научна конференција „Restructuring of Companies and Protection of Employees’ Rights: Views from the EU, Austria, Serbia and Macedonia“, организатор: Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2. март 2017. године (излагање на тему: „Asset Deal – A Serbian Perspective“).

VII Остале стручне активности

Након избора у звање доцента др Мирјана Радовић је именована за члана уређивачког одбора научног часописа *Harmonius – Journal of Legal and Social Sciences in South East Europe*, који издаје удружење HARMONIUS – Академија за правне студије. Од 2014. године је члан редакције научног часописа *Право и привреда*, који издаје Удружење правника у привреди Србије, а до 2014. године је вршила функцију секретара тог часописа. Др Мирјана Радовић је члан Удружења правника у привреди Србије, као и члан управног одбора овог удружења, изабрана од стране скупштине удружења са мандатом од пет година. Такође је члан удружења научника и истраживача у области правних студија HARMONIUS – Академија за правне студије. У периоду од 2010. до 2014. године била је члан радне групе за израду дела нацрта Грађанског законика Србије, који уређује банкарске послове.

VIII Оцена испуњености законских услова и критеријума за избор у звање ванредног професора

1. Општи услов

Др Мирјана Радовић је 2012. године изабрана у звање доцента, те је тада проверено и потврђено да испуњава услове за избор у то звање. Осим тога, др Мирјана Радовић би и по новим критеријумима за избор који су ступили на снагу 2016. године испуњавала услове за избор у звање доцента, јер је докторирала са одликом 2011. године на Правном факултету Универзитета у Београду на тему која спада у Пословноправну ужу научну област, имала је искуство у педагошком раду са студентима, који је позитивно оцењен у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода, објавила је један рад категорије М24 из области пословног права и седам радова категорије М51 из области пословног права, учествовала је на научним скуповима „Сусрети правника у привреди Србије“ са рефератима који су објављени у целини, била је сарадник на домаћем научном

пројекту „Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ“ Правног факултета Универзитета у Београду, изводила је предавања на курсу за стицање звања брокера у организацији Комисије за хартије од вредности РС, а била је и члан Удружења правника у привреди Србије.

2. Обавезни услови

Др Мирјана Радовић испуњава све обавезне услове за избор у звање ванредног професора. Она има 15 година искуства у педагошком раду са студентима на Правном факултету Универзитета у Београду, где је држала предавања и руководила студијским групама, односно вежбама из предмета Пословноправне уже научне области. Њен наставни рад током целокупног протеклог изборног периода је оцењен високом оценом у студентским анкетама (просечна оцена: 4,72). Др Мирјана Радовић је у периоду од последњег избора у звање објавила три рада категорије М24 („Опозив чека“, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2016, стр. 175-195; „Провизија трговинског заступника“, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2015, стр. 133-150; „Правно-политичко оправдање кривичног дела коришћења платних картица без покрића“, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2014, стр. 68-85 – коауторски рад са проф. др Игором Вуковићем) и шест радова категорије М51 („Предмет залог на текућем рачуну“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2016, стр. 62-80; „Стицање права на провизију код уговора о трговинском заступању“, *Право и привреда*, бр. 4-6/2015, стр. 425-455; „Појам уговора у име будућег друштва“, *Право и привреда*, бр. 4-6/2014, стр. 148-175; „Појам трговца у немачком трговинском праву“, *Правни живот*, бр. 11/2013, стр. 245-263; „Нови правни режим рокова измирења новчаних обавеза из трговинских уговора“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2013, стр. 241-266; „Правни односи у поступку наплате потраживања путем директног задужења по основу овлашћења“, *Право и привреда*, бр. 4-6/2012, стр. 375-389), што превазилази минималне услове који се захтевају за избор у звање ванредног професора.

Од избора у звање доцента је учествовала као истраживач на три домаћа пројекта („Развој правног система Србије и хармонизација са правом Европске уније“ – пројекат Правног факултета Универзитета у Београду; „Идентитетски преображај Србије“ – пројекат Правног факултета Универзитета у Београду; „Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније“ – пројекат Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије) и једном међународном научно-истраживачком пројекту („Restructuring of Companies and the EU Law“ – пројекат Универзитета за економију и бизнис у Бечу (Wirtschaftsuniversität Wien) у сарадњи са Универзитетом у Београду и Универзитетом „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу). У истом периоду је објавила нову и оригиналну научну монографију *Платни промет – Право банкарских платних услуга*, као и научну монографију *Чување и администрирање (депозит) хартија од вредности*, која представља прерађену докторску дисертацију у складу са новим српским системским законима – Законом о привредним друштвима и Законом о тржишту капитала.

У протеклом изборном периоду је објавила један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31. Реч је о раду „Supranational Regulation of Exercising Shareholders' Rights in Indirect Holding Systems“, *Annals of the Faculty of Law in Belgrade (Belgrade Law Review)*, No. 3/2012, pp. 170-187, који је саопштен на међународној конференцији „Contemporary Issues in Company Law“. Коначно, др Мирјана Радовић је објавила два рада са научних скупова националног значаја објављена у целини категорије

M63, и то: „Текстуална форма („писмено, на папиру или другом трајном носачу података“) у српском и упоредном праву“, *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2016, стр. 233-252, који је саопштен на конференцији „(Не)моћ права у односу на (све)моћ законодавца“; и „Имовина ортаклука као имовина заједничке руке“, *Српски Грађански законик – 170 година* (уредници Милена Полојац, Зоран С. Мирковић, Марко Ђурђевић), Београд, 2014, стр. 273-299, који је приказан на научном скупу „СГЗ – 170 година – У сусрет новом грађанском законнику“.

3. Изборни услови

Др Мирјана Радовић испуњава сва три изборна услова, што превазилази минималне услове за избор у звање ванредног професора. Њен стручно-професионални допринос се огледа у чињеници да је у протеклом изборном периоду: а) именована за члана уређивачког одбора часописа *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, који издаје организација HARMONIUS – Академија за правне студије; б) учествовала у 26 комисија за одбрану завршних радова на академским мастер студијама у својству председника, односно члана; и в) имала својство сарадника на пројектима Правног факултета Универзитета у Београду под називом „Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ“ и „Идентитетски преображај Србије“, као и на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја под називом „Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније“.

Допринос др Мирјане Радовић академској и широј заједници произлази из чињенице да је у периоду од последњег избора у звање доцента: а) била члан управног одбора Удружења правника у привреди Србије, изабраном од стране скупштине Удружења са мандатом од пет година; и б) држала предавања на курсу за припремање правосудног испита, који је организовао Правни факултет Универзитета у Београду, затим на курсу за стицање звања брокера, који је организовала Комисија за хартије од вредности, и на курсу за јавне набавке, који је организовао Факултет организационих наука Универзитета у Београду.

Др Мирјана Радовић је током претходног изборног периода остварила сарадњу са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству утолико што је: а) учествовала у међународном пројекту „Restructuring of Companies and the EU Law“, чији је носилац Универзитет за економију и бизнис у Бечу (Wirtschaftsuniversität Wien); б) била члан удружења научника и истраживача у области правних студија HARMONIUS – Академија за правне студије.

Мишљење и предлог Комисије

На основу свега изнетог очигледно је да је кандидаткиња **доц. др Мирјана Радовић** у свему **испунила услове** прописане за избор у звање **ванредног професора** за Пословноправну ужу научну област на предметима Трговинско право и Берзанско право на Правном факултету Универзитета у Београду. Реч је о одличном кандидату који се својом марљивошћу и стручношћу истиче у својој генерацији наставника на Факултету. Бројност, промишљеност и научна заснованост њених радова, те упоран рад са студентима на предавањима и вежбама, за сваку су похвалу, због чега треба да служе као узор сарадницима и млађим наставницима на Факултету. Својим радовима и иступањима на научним скуповима правника доц. др Мирјана Радовић је дала значајан допринос у развоју

правне науке у Србији. Њен допринос је видан посебно у области трговинског, берзанског и банкарског права, али и у областима за које није бирана, јер се она и њима бави (нпр. компанијско и облигационо право), чиме показује ширину свог правничког образовања. Комисија има посебно задовољство да истакне је у Србији тренутно доц. др Мирјана Радовић једини правник који се озбиљно научно бави имовинским делом банкарског права, као правном облашћу која је прилично запостављена код нас. Због тога може да се каже да је она један од утемељивача Банкарског права, као предмета на Факултету. Њен свеукупан рад је пример да се услови за избор у више звање на Универзитету могу ваљано и благовремено испунити и више него што је потребно и прописано. Комисија очекује да кандидаткиња убудуће настави да ради као и до сада, те да постане један од водећих наставника на Факултету и правника у Србији у областима којим се бави. Стога је част овој комисији да **предложи Изборном већу да изабере доц. др Мирјану Радовић у звање ванредног професора** на Правном факултету Универзитета у Београду за Пословноправну ужу научну област на предметима Трговинско право и Берзанско право.

У Београду, 6. априла 2017. год.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Мирко Васиљевић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Београду

др Марко Рајчевић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Бања Луци

др Небојша Јовановић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Београду